

A close-up photograph of a person's hand interacting with the control panel of a multifunction printer. The hand is positioned on the left side, with the index finger touching one of the buttons. The control panel features a grid of circular buttons and a small rectangular touch screen. The printer itself is dark-colored, and a sheet of paper is visible in the upper right portion of the frame. The background is blurred, showing what appears to be an office environment.

coppa

insight

Factsheet duurzaamheid inkooppakketten Multifunctionals

2021

Multifunctionals

Het pakket

Het inkooppakket multifunctionals houdt zich bezig met de inkoop of het leasen van apparaten als printers en kopieermachines. Het woord multifunctionals betekent letterlijk dat het apparaat meerdere functies in één heeft, waardoor het ook wel een all-in-one multifunction wordt genoemd. Voor een kantoor betekent dit dat er maar één multifunctional aangeschaft hoeft te worden in plaats van meerdere losse kantoormachines. Naast het feit dat multifunctionals kunnen printen, kopiëren en scannen, zijn sommige multifunctionals ook uitgerust met een fax.

Mogelijkheden tot duurzaamheid binnen het pakket

Zoals bij veel hardware zit verduurzaming vooral in een zo laag mogelijk energieverbruik, het hergebruik van grondstoffen bij productie en de verlenging van de levensduur.

Het gebruik van multifunctionals bespaart onderhoud en is al energiebesparend. Zo kunnen bijvoorbeeld eisen worden gesteld voor een stand-by stand.

Bij de inkoop van dit pakket kan gekeken worden naar zowel lease als aankoop. Een voordeel van leasen is dat alle kosten, zoals die

voor onderhoud, meestal inclusief zijn en dat het apparaat weer ingenomen wordt door de leverancier. Hierdoor kan de leverancier zelf verantwoordelijk zijn voor het hergebruik van de apparaten. Vaak zorgt dit ervoor dat leveranciers meer moeite stoppen in het verlengen van de levensduur.

Met betrekking tot het hergebruik van materialen kan ervoor gekozen worden om eisen te stellen aan een leverancier en deze mee te nemen in een tender.

Als laatste kan gekeken worden naar wat er gebeurt met de apparaten die weggaan. Kunnen deze bijvoorbeeld doorverkocht worden? Leveranciers nemen oude apparaten vaak gewoon weer in. Ook zijn er specifieke leveranciers die elektrische apparaten inzamelen om onderdelen hiervan te hergebruiken.

Rol van de opdrachtgever

In het geval van multifunctionals zorgt duurzaamheid ook voor een besparing, waardoor de opdrachtgever vrijwel altijd instemt met verduurzaming.

Als een klant minder printers gebruikt, of ervoor zorgt dat het energiegebruik van printers wordt verlaagd dan scheelt dat energiekosten. In het geval van multifunctionals is duurzaamheid dus geen probleem om in het traject mee te nemen.

De budgethouder beslist uiteindelijk over het wel of niet meenemen van duurzaamheidsaspecten binnen het traject. In het geval dat de budgethouder beslist om deze aspecten mee te nemen, beslist de opdrachtgever alsnog welke aspecten dit precies gaan zijn.

Voorbeeld uit de praktijk

Bij onze opdrachtgevers hebben wij verschillende duurzaamheidsaspecten toegepast. Er zijn namelijk redelijk wat mogelijkheden. Als je kijkt naar energiebesparing, dan kunnen leveranciers apparatuur aanbieden die:

- Dynamische standby standen heeft en dus zelf leert wanneer het verstandig is om in standby stand te gaan;
- Ecotellers heeft om besparingsgegevens te tonen;
- Aanraakschermen niet aan laat gaat zonder dat het scherm wordt aangeraakt met een vinger;
- Kunnen scannen zonder het hele apparaat op te warmen;
- Pas printen als de gebruiker zijn code aanklikt, waarmee energie en papier bespaard worden wanneer de gebruiker de prints niet komt halen.

Daarnaast is voor een eerder traject bijvoorbeeld de vraag gesteld wat de leverancier doet om de vervuilende impact van haar organisatie op de wereld te verminderen en welke social returns eventueel van toepassing zijn. Daarop gaf de leverancier aan wereldwijd 17 SDG's (Sustainable Development Goals) te hebben gedefinieerd als lange termijn doelstellingen. Hier heeft de projectgroep kennis

van genomen en geaccepteerd als zijnde voldoende duurzame doelstellingen van de leverancier.

Ook is het tegenwoordig relatief normaal op multifunctionals te leasen in plaats van aan te schaffen. Dit zorgt ervoor dat apparaten in het bezit van de leverancier blijven, waardoor de levensduur vaak verlengd wordt en het hergebruik van materialen vaak gestimuleerd wordt.

Hoe is duurzaamheid te meten?

De meest voorkomende manier om duurzaamheid te meten is door te kijken naar energieverbruik. De verbruikscijfers kunnen per jaar in kW worden gemeten. Dit kan vervolgens worden vergeleken met voorgaande jaren om te kijken wat de exacte impact is.

Wat kan COPPA betekenen?

COPPA kan u helpen met de begeleiding van duurzame multifunctional-inkooptrajecten. Hierbij kunnen wij een vragenlijst wat betreft duurzame eisen opstellen, welke gebaseerd kan zijn op bijvoorbeeld de Milieuthermometer Zorg. Deze vragen kunnen betrekking hebben op de duurzaamheid van het product, maar ook op de duurzaamheidsdoelstellingen van de gehele organisatie. De opgestelde vragen kunnen meegenomen worden in het programma van eisen.

Voorbeelden eisen tender multifunctionals

8 veelomvattend eisen uit een tender:

1. Energie criteria

Alle producten hebben een Energy Star, of vergelijkbaar, keurmerk, of beschikken over een testrapport dat is uitgevoerd volgens de Energy Star testmethoden voor computers. Alle informatie met betrekking tot de specifieke criteria is hier te vinden: <https://www.energystar.gov/products>.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
- Producten die in de Energy Star database staan voldoen.
- Alle producten met een relevant EU Ecolabel worden geacht te voldoen.
- Producten met een ander type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet, worden geacht te voldoen.
- Ook andere gepaste vormen van bewijs worden aanvaard, zoals een technisch dossier van de fabrikant of een keuringsrapport van een erkende instantie (bijvoorbeeld een overeenkomstig

ISO-norm 17025 erkende instantie die keuringsrapporten mag afgeven) waaruit blijkt dat de producten aan de criteria beantwoorden.

2. Dubbelzijdig afdrukken

De multifunctional moet zijn uitgerust met een automatische eenheid voor dubbelzijdig afdrukken/kopiëren. De duplex afdruk- en/of kopieerfunctie moet in de oorspronkelijke officiële software van de fabrikant standaard zijn ingesteld

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan. Alle producten met een relevant EU Ecolabel worden geacht te voldoen. Producten met een ander type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet en producten die het Energy Star v.2.0-keurmerk hebben (of een recentere), worden geacht te voldoen. Een verklaring van de fabrikant waaruit blijkt dat aan deze eisen is voldaan, wordt ook aanvaard.

3. Geschiktheid voor gerecycled papier

Multifunctional is geschikt voor het gebruik van gerecycled papier dat voldoet aan de Europese standaard EN 12281:2002.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om met een document te onderbouwen dat de reproductieapparatuur geschikt is.

4. Gebruikersinstructies voor groen beheer van de prestaties

Er moeten instructies worden verstrekt voor het maximaliseren van de milieuprestaties van de multifunctional (waarin de functies voor papierbeheer, energie-efficiëntie en voor verbruiksmaterialen zoals inkt- en/of tonercartridges aan bod komen). Dit kan in schriftelijke vorm als een specifiek onderdeel van de gebruikershandleiding en/of in elektronische vorm op de website van de fabrikant.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
- Alle producten met een relevant EU Ecolabel worden geacht te voldoen.
- Producten met een ander type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet, worden geacht te voldoen.

- Ook andere gepaste vormen van bewijs worden aanvaard, zoals een schriftelijk bewijs van de fabrikant dat aan de bovenvermelde clause zal worden voldaan.

5. Efficiënt gebruik van hulpbronnen voor cartridges: productontwerp gericht op hergebruik van toner- en/of inktcartridges

De producten moeten ook met herwerkte toner- en/of inktcartridges werken. Inrichtingen en praktijken om hergebruik van toner- en/of inktcartridges te verhinderen (ook wel “inrichtingen/praktijken tegen hergebruik” genoemd) mogen niet aanwezig zijn of worden toegepast.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.
- Alle producten met een relevant EU Ecolabel worden geacht te voldoen.
- Producten met een ander type I milieukeurmerk of met een milieuverklaring die aan dit criterium voldoet, worden geacht te voldoen.
- Andere gepaste vormen van bewijs, zoals een technisch dossier van de fabrikant, een keuringsrapport van een erkende instantie of een testverslag waaruit blijkt dat de producten aan deze criteria

beantwoorden, worden ook aanvaard.

6. Gebruik gerecycled materiaal voor verpakkingen

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 80% uit gerecycleerd materiaal te bestaan. Wanneer voor de eindverpakking kunststofzakken of -vellen worden gebruikt, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Wanneer gekozen wordt voor biobased materiaal is deze minimumeis niet van toepassing.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om documentatie te overleggen waaruit blijkt dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.

7. Terugname, reconditionering of recycling

De Opdrachtnemer garandeert terugname van lege tonercartridges en reconditionering of recycling van de teruggenomen tonercartridges.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om een certificaat of een ander formeel document van een onafhankelijk orgaan aan te leveren, waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan.
- Indien bedoeld certificaat is afgegeven door Nordic Swan of Blaue Engel wordt in ieder geval aan deze minimumeis voldaan.

8. Milieugevaarlijke stoffen

Het tonerpoeder in de tonercartridges bevat geen stoffen die gevaarlijk zijn voor het milieu.

Dit betekent dat stoffen geclassificeerd met de H-zinnen H400, H413, H400/H410, H412, H411 en H059 volgens richtlijn 1272/2008 niet zijn toegestaan.

Verificatie

- Opdrachtnemer wordt gevraagd om een certificaat of een ander formeel document van een onafhankelijk orgaan aan te leveren, waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan.
- Indien bedoeld certificaat is afgegeven door Nordic Swan of Blaue Engel wordt in ieder geval aan deze minimumeis voldaan.